

रसजं रसलोहादिरत्नगर्भन्तु वर्द्धयेत् । मानादि नेष्टं
सिद्धादि स्थापितेऽथ स्वयम्भुवि । वामे च स्वेच्छया तेषां
पीठप्रासादकल्पना । पूजयेत् सूर्यविम्बस्य दर्पणे प्रति-
विम्बितम् । पूज्यो हरस्तु सर्वत्र लिङ्गे पूर्णार्चनं भ-
वेत् । हस्तोत्तरविधं शैलं दारुजं तद्वदेव हि । चल-
मङ्गुलमानेन द्वारगर्भकरैः स्थितम् । अङ्गुलादु गृह-
लिङ्गं स्यादु यावत् पञ्चदशाङ्गुलम् । द्वारमानात् त्रिस-
ङ्गान्कं नवधा गर्भमानतः । नवधा गर्भमानेन लिङ्गं
धान्नि च पूजयेत् । एवं लिङ्गानि षट्त्रिंशत् ज्ञेयानि
ज्येष्ठमानतः । मध्यमानेन षट्त्रिंशत् षट्त्रिंशदधमेन
च । इत्यधैक्येन लिङ्गानां शतमष्टोत्तरं भवेत् । एका-
ङ्गुलादिपञ्चान्नं कन्यसञ्चलसूच्यते । षडादिदशपर्यन्तञ्चलं
लिङ्गञ्च मध्यमम् । एकादशाङ्गुलादि स्यात् ज्येष्ठं
पञ्चदशान्तकम् । षडङ्गुलं महारत्ने रत्नैरन्यैर्नवाङ्गु-
लम् । रविभिर्हेमसारोत्यं लिङ्गं शेषैस्त्रिपञ्चभिः ।
षोडशांशे च त्रैदांशे युगं लुप्तोर्ध्वदेशतः । द्वात्रिंशत्
षोडशांशांश्च कोणयोस्तु विलोपयेत् । चतुर्निवेशनात्
कण्ठो विंशतिस्त्रियुगैस्तथा । पाश्चाभ्यां तु विलुप्ताभ्यां
चललिङ्गं भवेद्द्वरम् । धान्नो युगर्तनागांशैर्द्वारं ही-
नादितः क्रमात् । लिङ्गद्वारोच्छ्रयाद्वर्गा भवेत् पादोनतः
क्रमात् । गर्भाङ्गेनाधमं लिङ्गं भूतांशैः स्यात् त्रिभि-
र्वरम् । तयोर्मध्ये च सूत्राणि सप्त सस्यातयेत् समम् ।
एवं स्युर्नव सूत्राणि भूतसूत्रैश्च मध्यमम् । द्वारनरो
वामवामश्च लिङ्गानां दीर्घता नव । हस्ताद्विवर्द्धते हस्तो
यावत् स्युर्नव पाणयः । हीनमध्योत्तमं लिङ्गं त्रिविधं
त्रिविधात्मकम् । एकैकलिङ्गमध्येषु त्रीणि त्रीणि च
पादयः । लिङ्गानि षट्येद्वीमान् षट्सु चाष्टोत्तरेषु च ।
स्थिरदीर्घप्रभेदात् द्वारगर्भकरात्मिका । भाग्येशश्चाप्य-
नीशश्च देवेभ्यस्तुल्यसंज्ञितम् । चत्वारि लिङ्गरूपाणि
विष्कम्भेण तु लक्षयेत् । दीर्घमायान्तं कृत्वा लिङ्गं
कुयात् तिरूपकम् । चतुरष्टादष्टतञ्च तत्त्वत्रयगुणात्म-
कम् । लिङ्गानामोपसितं दैर्घ्यं तेन कृत्वाङ्गुलानि
वै । ध्वजाद्यायैः स्वरैर्भूतैः शिखिभिर्वा हरेत् कृतम् ।
तान्याङ्गुलानि यच्छेपं लक्षयेत् शुभाशुभम् । ध्वजाद्या
ध्वजसिंहेभ्यः श्रेष्ठाः परे शुभाः । स्वरेषु षड्ज-
नाम्नारपञ्चमाः शुभदायकाः । भूतेषु च शुभा भूः
स्यादग्निष्वाहवनीयकः । उक्तायामस्य चार्धांशे नामां
शेर्भाजिते क्रमात् । एषूतांशषष्ठ्यांशत्रिंशदधिकशतै-

वेत् । आट्टानाट्टासुरेज्याख्यतुल्यानाञ्चतुरस्रता । प-
ञ्चमं वर्द्धमानाख्यं व्यासाचारप्रवृद्धितः । द्विधा भेदो
बहुल्यत्वं यच्छेपं विश्वकर्मेन । आट्टादीनां त्रिधा
स्यौल्याद्यवधूतं तदष्टधा । त्रिधा हस्ताज्जिनाख्यञ्च
युक्तं सर्वसमेन च । पञ्चविंशतिलिङ्गानि नाट्ये देवा-
र्चिते तथा । पञ्चसप्तभिरेकत्वाज्जिनैर्भक्तैर्भवन्ति हि ।
चतुर्दश सहस्राणि चतुर्दश शतानि च । इत्यष्टाङ्गुलवि-
स्तारो नवैककरगर्भतः । तेषां कोणाङ्गं कोणस्यैव लिङ्गे
कोणानि सूत्रकैः । विस्तारं मध्यतः कृत्वा स्थाप्यं
वा मध्यतस्तयम् । विभागादूर्ध्वपादो द्विष्टाक्षः स्था-
प्यविंशकः । पादाज्जान्तको त्रिधा नाभ्यन्तो विष्णुरि-
त्यतः । मूर्ध्वान्तो भूतभागेऽथ व्यक्तेऽव्यक्ते च तद्वति ।
पञ्चलिङ्गव्यवस्थायां शिरो वर्तुलसूच्यते । कृत्वां कुकु-
टाभं वा बालेन्दुप्रतिमाकृति । एकैकस्य चतुर्भेदैः का-
स्यभेदात् फलं वद । लिङ्गमस्तकविकारं बहुभक्त्यु-
कारयेत् । अर्द्धभागं चतुर्धा तु विस्तारोच्छ्रयतो भ-
जेत् । चत्वारि तत्र सूत्राणि भागमाग्राह्यपातनात् ।
पुण्डरीकान्तु भागेन विशाखाख्यं द्विकोपनात् । त्रिशा-
तनात्तु त्रियत्वं शकुन्तलदोषनात् । शिरः सर्वसमे
अष्टं कुकुटाभं चतुर्धा तु विस्तारोच्छ्रयतो भ-
जेत् । चतुर्भागांशकैः लिङ्गे तापुषं
द्वयोपनात् । अनाद्यस्य शिरः प्रोक्तमर्द्धचन्द्रं शिरः
ऋणु । अंशात् प्रान्ते युगांशैश्च त्वेकहान्यावृताक्ष-
कम् । पूर्वबालेन्दुकुसुदं द्वित्रिवेदव्यात् क्रमात् । चतु-
स्त्रिरेकवदनं सुखलिङ्गमतः ऋणु । पूजाभागं प्रक-
र्तव्यं मूर्त्यग्निपदकैस्तितम् । अर्कांशं पूर्ववत् त्वक्का
षट् स्थानानि विवर्तयेत् । शिरोऽवृत्तिः प्रकर्तव्या ललाटं
नासिका ततः । वदनं चित्रकं पीवा युगभागेर्भुजा-
न्निभिः । कराभ्यां सुकुलीकृत्य प्रतिमायाः प्रमाणतः ।
सुखं प्रति समः कार्यो विस्तारादष्टमांशतः । चतुर्मुखं
मया प्रोक्तं त्रिसुखञ्चोच्यते ऋणु । कर्णपादाधिका-
स्तस्य ललाटादीनि निर्दिशेत् । भुजौ चतुर्भिर्भागेस्तु
कर्तव्यौ पश्चिमोर्जितम् । विस्तारादष्टमांशेन सुखानां
प्रतिनिर्गमः । एकवक्त्रं तथा कार्यं पूर्वस्यां सौम्यलोच-
नम् । ललाटनासिकावक्त्रपीवायाञ्च विवर्तयेत् । भुजाञ्च
पञ्चमांशेन भज्जहीनं विवर्तयेत् । विस्तारस्य षडंशेन
मुखैर्निर्गमनं हितम् । सर्वेषां सुखलिङ्गानां तापुषं वा य
कुकुटम् ।
विशेषेण देवतादीनां मूर्तिरूपं हेमाद्रिवत्तत्तत्तद्विष्णु